İŞKUR

2015

ARDAHAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ARDAHAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

Yazarlar :

İsmail TEKİNARSLAN - İş ve Meslek Danışmanı

Olcay Ozan AKBULUT - V.H.K.İ.

SUNUŞ

Günümüzün en önemli sorunlarından biri hiç şüphe yoktur ki işsizliktir. İşsizlik aynı zamanda birçok sorunun da kaynağıdır. Sosyo-ekonomik ve sosyo-psikolojik sorunları doğuran işsizlik birçok huzursuzluğu da beraberinde getirmektedir. Bundan dolayı ülkeler istihdam arttırıcı, doğru yatırım ve doğru politikalar üretmek için araştırmalara ağırlık vermektedirler.

Ülkemiz özellikle son yıllarda tüm alanlarda büyük girişimlerde bulunan bir ülke konumundadır. Bu olumlu gelişmelerden, Ardahan istihdam ve işgücü piyasası da etkilenmektedir. Bu süreçte işgücü piyasasındaki nitelik ve verimlilik artışları da önemli rol oynamaktadır. Ardahan ili de ülkemiz gibi tüm alanlarda yükselen bir grafik çizmektedir. Bu gelişmelerin yansımaları istihdam ve işgücü piyasasına pozitif yönde etki etmektedir. Bu durumun bir sonucu olarak Ardahan'da işgücüne katılım oranında ve istihdam oranında bir artış görülmektedir. İŞKUR tarafından açılan kurs sayıları ve türleri, ayrıca işe yerleştirilen kişi sayıları baz alındığında ortaya çıkan veriler de bu tabloyu kanıtlar niteliktedir.

Yerel düzeyde işgücü piyasasının taraflarını birleştiren ve İl Valisi başkanlığında toplanan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu aldığı kararlarla sektörel kapsamda veya il genelinde yapılan çalışmalar ve bu çalışmalardan elde edilen veriler, yerel işgücü piyasasına hâkimiyetimizi arttırmaktadır.

Ardahan ilinde bilimsel veriler ışığında yapılan işgücü piyasası analizi, talep araştırması yönünden aktif işgücü politikalarına veri sağlamış olup, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmeye, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Bu çalışmada başta Ardahan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeli olmak üzere emeği geçen herkese ve bu verilerin sağlanmasında katkı sağlayan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işyerlerine teşekkür ediyor, tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Ahmet DENİZ

Ardahan Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve üzeri kişi istihdam eden 186 bin 37 işyeri ile kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmiştir. İlimizde bu kapsamda 80 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Aydın YILMAZ

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **i**
ÖNSÖZ ..... **ii**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **iii**
GRAFİKLER LİSTESİ ..... **iv**
KISALTMALAR ..... **v**
YÖNETİCİ ÖZETİ **1**
GİRİŞ **3**
BİRİNCİ BÖLÜM **4**
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **4**
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 4
1) GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 6
KAYITLI İŞSİZ 6
AÇIK İŞLER 8
İŞE YERLEŞTİRMELER 9
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 9
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 10
İKİNCİ BÖLÜM **12**
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **12**
AMAÇ VE YÖNTEM 12
İŞYERİ VERİLERİ 14
AÇIK İŞ VERİLERİ 24
SONUÇ 43
KAYNAKÇA **46**
EKLER **47**
Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 47
Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 54
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 57
Ek 4- Ek Tablolar 64
EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri ARDAHAN 65

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 5
Tablo 2:Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2014-2015) 8
Tablo 3:Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2014-2015) 10
Tablo 4:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015) 12
Tablo 5:İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015) 13
Tablo 6:Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı (2015) 16
Tablo 7:Ardahan'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 18
Tablo 8:Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 21
Tablo 9:Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 23
Tablo 10:İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 24
Tablo 11:Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar 24
Tablo 12:Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 25
Tablo 13:Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 26
Tablo 14:Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En Fazla Çalışılan Meslekler. 27
Tablo 15:Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 30
Tablo 16:Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları 32
Tablo 17:Açık işlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 34
Tablo 18:Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 35
Tablo 19:Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 36
Tablo 20:Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 37
Tablo 21:Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 38
Tablo 22:İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 39
Tablo 23:Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 42
Tablo 24:Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı 43
Tablo 25:Teminde Güçlük Çekilen Meslekler 44
Tablo 26:Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 46
Tablo 27:İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 47
Tablo 28:Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişim ve Oranları 48
Tablo 29:Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 49
Tablo 30:Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 50

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1:İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2015) 6
Grafik 2:Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 7
Grafik 3:Yıllara Göre Açık İş 9
Grafik 4:Yıllar İtibari İle Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme 11
Grafik 5:İşsizlik Ödeneği Hak Edenlerin Yıllara Göre Dağılımı 13
Grafik 6:Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 19
Grafik 7:İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 20
Grafik 8:Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar 22
Grafik 9:İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları 27
Grafik 10:Açık İşi Olan İşyerleri 29
Grafik 11:Açık İşlerin Cinsiyete Göre Dağılım 31
Grafik 12:Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere ve Yaş Gurubuna Göre Dağılımı 33
Grafik 13:Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı 37
Grafik 14:İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 41
Grafik 15:Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 44
Grafik 16:Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 45

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2015 yılı Mart-Nisan aylarında İl Müdürlüğümüz tarafından İş Gücü Piyasası Analizi kapsamında İl genelindeki 10 ve üzeri çalışanı olan işyerleri üzerinde yapılan araştırmalar kapsamında 2015 yılı birinci döneme ait elde edilen verilere göre İl Müdürlüğümüze kayıtlı işsizlerde, açık işlerde ve işe yerleştirmelerde meslekler bakımından ilk sırada Beden İşçisi(Genel) mesleği yer almaktadır. Bu kapsamda açık işlerin karşılanma durumu gözetilerek İl Müdürlüğümüz tarafından yıl içerisinde çeşitli kurslar düzenlenmiştir.

Araştırma yapılan işyerlerinden elde edilen verilere göre İl genelinde Sektörlere göre en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektörü olup, Toptan ve Perakende Ticaret sektörünü İnşaat ve İmalat sektörleri takip etmektedir. Sektörlere göre çalışan sayısı bakımından en fazla çalışan İnşaat sektöründe bulunmaktadır.

Sektörlere göre İşveren sayısı ve çalışan sayıları incelendiğinde Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründeki ortalama çalışan sayısı 41 kişi olarak ilk sırada yer almaktadır. İlde toplam 1323 çalışanın 1131' i erkek ve 192'si kadınlardan oluşmaktadır. Bu miktarlara göre; çalışılan meslek grupları incelendiğinde erkeklerde 249 kişiyle Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ilk sırada yer alırken, kadınlarda ise 68 kişiyle Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ilk sırada yer almaktadır.

En çok çalışılan meslekler arasında ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Bilgi İşlem Destek Elemanı ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri yer alırken cinsiyet ayrımına göre incelendiğinde ise erkeklerde de ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma ve İnşaat Kalfası (Genel) meslekleri paylaşırken kadınlarda ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Bilgi İşlem Destek Elemanı ve Kasiyer olarak farklılık göstermektedir.

Yapılan araştırma kapsamında İlde toplam 133 kişilik açık iş bulunmakta olup en fazla açık iş yüzde 33 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve İnşaat sektörlerinde görünmektedir. Meslek gruplarında ise en fazla açık iş yüzde 14,8 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar bulunmaktadır. Meslekler bazında açık işler incelendiğinde ise en fazla açık iş 11 kişiyle Peynir İmal İşçisi, Süt Toplama İşçisi ve Beko Loder Operatörü meslekleri yer alırken, bu meslekleri 10 kişiyle Şoför-Yük Taşıma mesleği takip etmektedir.

Açık işlerin becerilere göre dağılımına bakıldığında ilk sırada %90,9 ile Bedensel Yeterlilik yer alırken açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında en fazla oran %96,9 ile İŞKUR aracılığıyla yer almaktadır.

Ardahan ilinde sektör bazında temininde güçlük çekme bakımından İmalat sektörü birinci sırada yer alırken meslek grupları bazında ise Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır. İlde en fazla temininde güçlük çekilen meslek ise Aşçılıktır. Temininde güçlük çekme nedenlerinin başında ise bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır.

GİRİŞ

İşgücü Piyasası Analiz çalışmasının temel hedefleri; Ardahan ilinde sektörel bazda işgücü piyasasının talep ve arzına ilişkin en gerçekçi ve güncel durumu belirlemek, ilin istihdam yapısını ortaya koymak, sektörlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü tespit etmek, işsizlikle mücadelede uygulanacak politikaların oluşturulmasında başvurulan verilere kaynak oluşturmaktır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Ardahan ilinde Mart-Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, İldeki iş gücü piyasası hakkında bizlere genel bir görünüm sunmakta olup bu bölümde İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası TÜİK ve İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir. İl bazında işgücünü değerlendirebilmek adına İŞKUR kayıtlarından İŞKUR'a başvuranlar, işe yerleştirmeler, İŞKUR'a kayıtlı işsizler, işgücü yetiştirme kursları, kurslardan yararlanan kişi sayıları ve İşsizlik Ödeneği Hak Edenler değerlendirilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Ardahan işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir. Bu bölümün sonunda **sonuç** kısmı yer almakta ve elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

Tüm İller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden ulaşabilirsiniz

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TRA2** olarak sınıflandırılan iller Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan'dır.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Ardahan ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Ardahan iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Ardahan ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

1) GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde İlin işgücüne ilişkin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik verileri hakkında detaylı bilgiler mevcuttur. Bu verilerin sektörler, meslek grupları ve meslekler üzerindeki etkileri değerlendirilmiş olup ildeki işveren ve işgücünün ihtiyaçlara göre işgücü piyasasını nasıl etkilediği konusunda önemli bilgiler sunmaktadır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	**58,2**	**3,7**	**56,0**
2009	**60,6**	**4,2**	**58,0**
2010	**55,3**	**7,5**	**51,2**
2011	**59,1**	**7,4**	**54,7**
2012	**60,0**	**4,4**	**57,3**
2013	**62,8**	**5,8**	**59,1**

Kaynak: TÜİK

Yukarıdaki tabloya bakıldığında Ardahan'da işgücüne katılım ve istihdam oranları 2010 yılında en düşük seviyede iken 2013'e kadar yükseliş görülmektedir. İşsizlik oranı ise 2008 yılında en düşük seviyede iken sonraki yıllarda yükselmiş ve en yüksek seviyeye 2010 yılında çıkmıştır. Sonraki yıllarda ise düşüşe geçmiş ve son yılda yüzde 1,4 lük bir yükselişle yüzde 5,8 seviyelerine gelmiştir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2015)

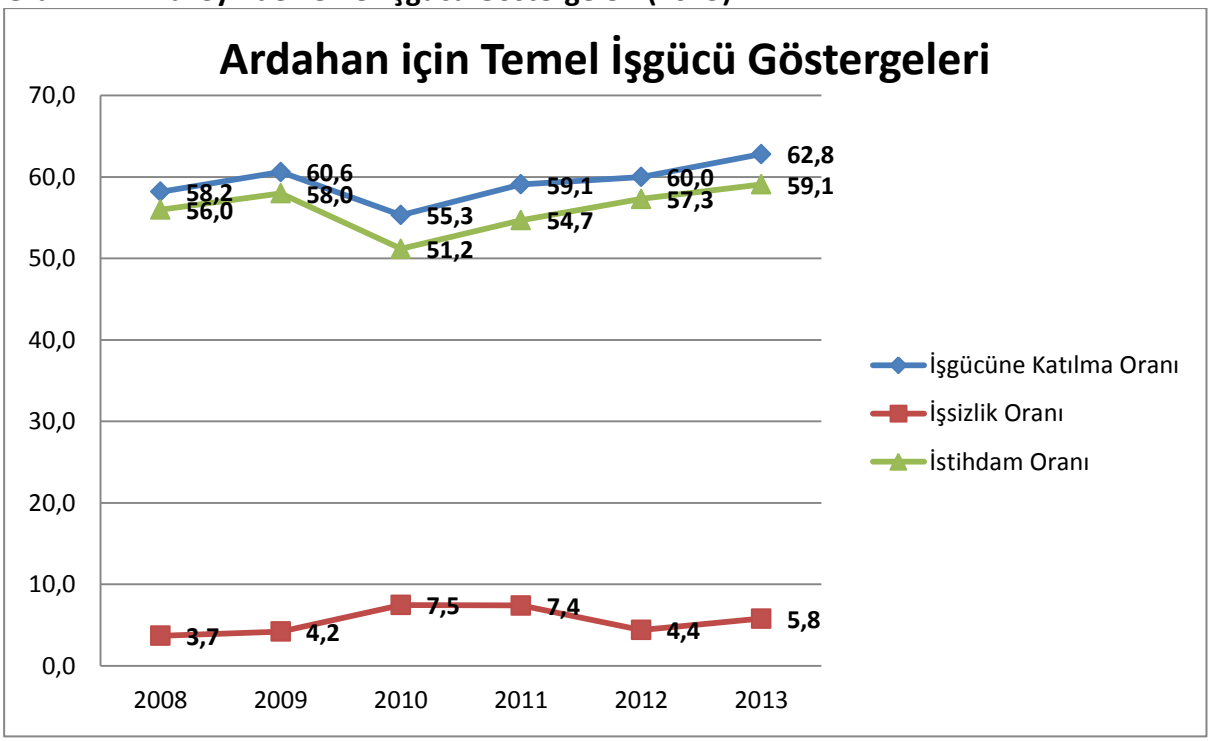

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından 2009 yılına kadar artmış, 2009 yılından itibaren 2010 yılına kadar azalış ve daha sonraki yıllarda sürekli artış göstermiştir. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli arttığını göstermektedir. Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise İşgücüne katılım oranı ile paralel bir eğilimi göstermektedir.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, en düşük oranın 2009 yılında, en yüksek işsizlik oranının ise sert bir çıkışla 2010 yılında olduğu görünmektedir. Bu oranlar incelendiğinde istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Ardahan ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

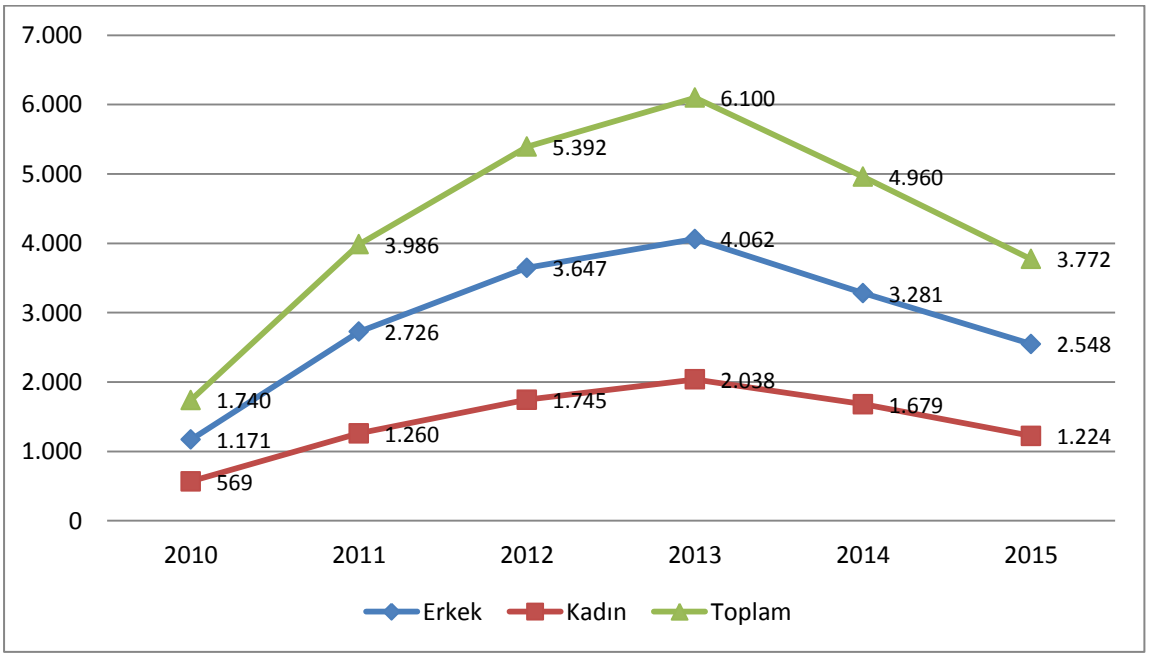

Kaynak : İŞKUR *Haziran ayı sonu itibariyle

Ardahan iline kayıtlı işsizlerin sayısı 2010 yılında 1.740 kişi iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı iki katından fazla artarak 3.772'ye yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2013 yılında en yüksek seviyeye çıkarak 6.100 kişi olmuştur, sonraki yıl ise artış yerini azalışa bırakmış ve azalış devam etmiştir. Genel itibariyle kadın ve erkeklerde ki artış ve azalışın paralel hareket ettiği görünmektedir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2014-2015)

2014		2015*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1682	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1334
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	834	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	649
BÜRO MEMURU (GENEL)	209	BÜRO MEMURU (GENEL)	190
ÇİFTÇİ (HAYVANCILIK)	109	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	92
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	86	BÜRO İŞÇİSİ	62
BÜRO İŞÇİSİ	82	GARSON (SERVİS ELEMANI)	56
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (BÜYÜKBAŞ HAYVAN)	77	ÇİFTÇİ (HAYVANCILIK)	48
KAMYONET ŞOFÖRÜ	59	KAMYONET ŞOFÖRÜ	42
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	57	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	41
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	53	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (BÜYÜKBAŞ HAYVAN)	37
Diğer Meslekler	1442	Diğer Meslekler	1221
Toplam	4690	Toplam	3772

Kaynak: İŞKUR *Haziran ayı sonu itibariyle

2014 yılında, Ardahan'a kayıtlı işsizlerin mesleklerini incelediğimizde en fazla meslek grubu %35,8 ile Beden İşçisi (Genel), %17,7 ile Beden işçisi(Temizlik), %4,4 ile Büro Memuru (Genel) olarak görülmektedir. 2015 yılında ise ilk üç meslekteki sıralamada değişiklik olmamıştır.

Kurumumuza kayıtlı işsizlerin 2015 yılının ilk 7 aylık döneminde mesleklerine göre dağılımına bakıldığında 2014 yılına göre paralellik göstermektedir.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'de görüleceği üzere 2010 yılında 294 kişi olan açık iş sayısı 2012 yılına kadar katlanarak artmış ve 2012 yılında toplam 2 bin 653 kişiye ulaşmıştır. Bu sayı 2013 yılında ciddi bir şekilde azalarak 990 olmuştur. 2014 yılında ise alınan açık işler bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde elli düşerek 557'ye inmiştir.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

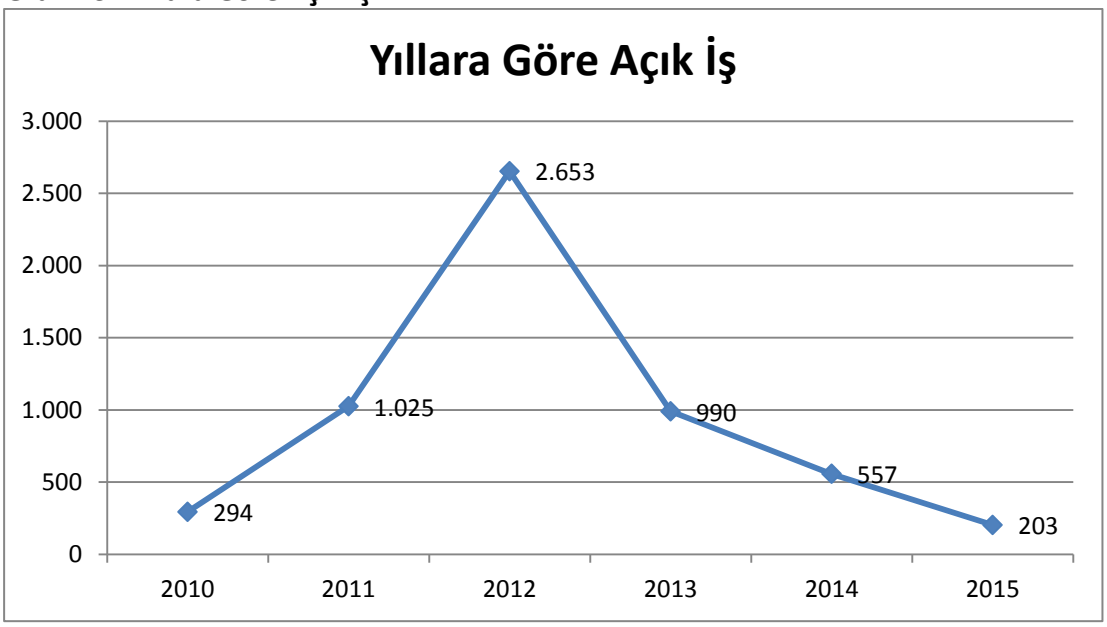

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2014-2015)

2015*	
Meslek	**Açık İş**
Garson (Servis Elemanı)	14
Temizlik Görevlisi	13
Beden İşçisi (Temizlik)	12
Beden İşçisi (Genel)	11
Reyon Görevlisi	10
Diğer Meslekler	143
Toplam	**203**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizlerden farklı olarak Garson (Servis Elemanı) ve Temizlik Görevlisi almış, bu meslekleri sırasıyla Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (Genel) ve Reyon Görevlisi izlemiştir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 240 olan işe yerleştirme sayısı yaklaşık dört katı artarak 2011 yılında 838'e çıkmış ve artış devam ederek 2012 yılında 2 bin 537 kişi olmuştur. 2013 yılında ise büyük bir düşüşle 735'e düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının 2012 yılında 2013 yılından daha düşük olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında kamudaki yoğun işe alım bu yıllarda işe yerleştirmeleri artırmıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

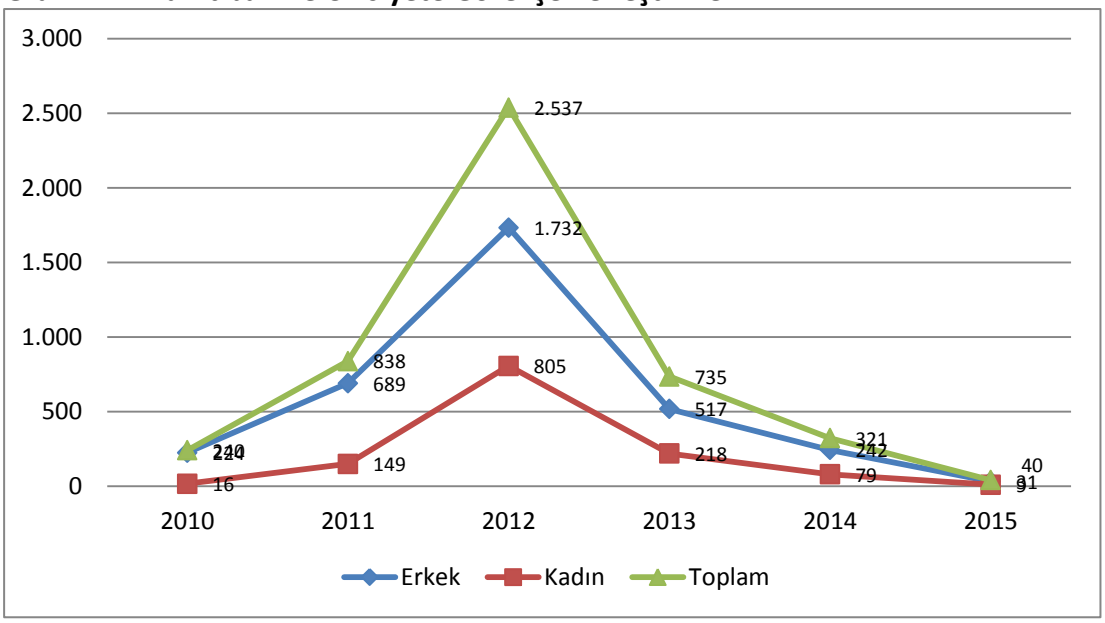

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 139 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 268 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 53 adet program düzenlenmiş ve bu programlardan 2 bin 502 kişi yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 134 İEP düzenlenmiş olup 141 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 5 adet kurs düzenlenmiş olup 127 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 4: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	5	127	134	141			139	268	53	2.502
2014	21	547	208	220			229	767	44	2.441
2013	1	7	166	201			167	208	45	2.131
2012	6	135	30	47	5	123	41	305	38	2.456
2011	1	17	8	9	9	213	18	239	7	327
2010	20	398					20	398	14	314

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Ardahan ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 130 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Grafik 5 : İşsizlik Ödeneği Hak Edenlerin Yıllara Göre Dağılımı

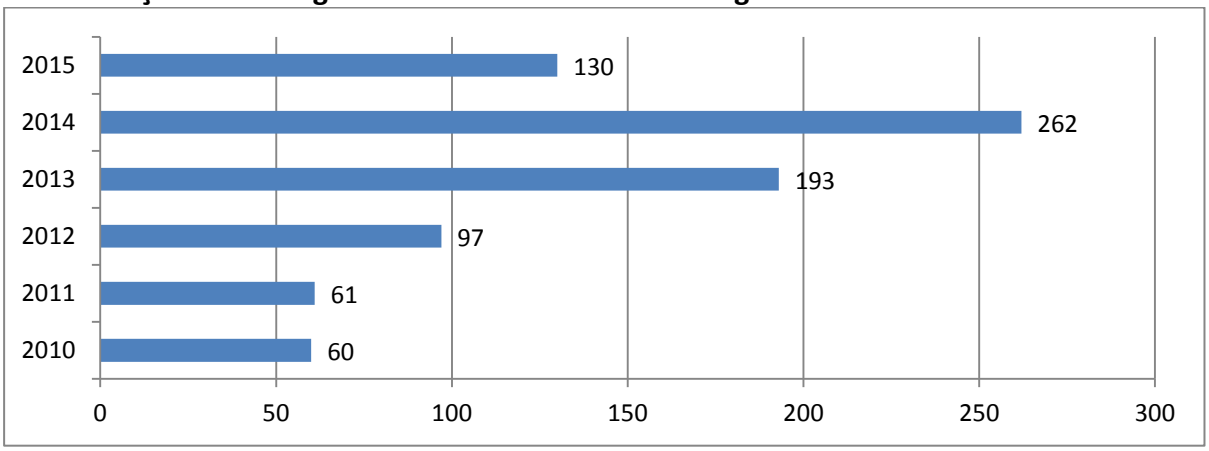

Kaynak: İŞKUR Ocak-Haziran 2015

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 5: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	25
Beden İşçisi (Temizlik)	14
İş Makineleri Operatörü	5
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	4
Şoför-Yük Taşıma	4
Diğer Meslekler	78
Genel Toplam	130

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 5 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam

dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" 1 kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Ardahan ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Ardahan ilinde 80 işyeriiçin veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 1.323 çalışan tespit edilmiştir.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Ardahan ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 735 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 16 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
İmalat	11
İnşaat	17
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	25
Ulaştırma ve depolama	6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5
Bilgi ve iletişim	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2
Eğitim	2
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1
Diğer hizmet faaliyetleri	8
Genel Toplam	80

Kaynak: İPA 2015

Ardahan ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 21,25) ile İmalat (yüzde 13,75) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 66,25'ini oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Ardahan ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Ardahan'da üçüncü sıradadır.

Ardahan ilinde en az işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe ise işyeri bulunmamaktadır. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

İmalat sektöründeki farklılık dışında Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Ardahan ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Ardahan ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 1323 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 85,5'sı erkek, yüzde 14,5'ü kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Ardahan'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar yaygın olarak ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Ardahan ilinde en fazla çalışanın bulunduğu Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının gerisindedir. Kadınların Ardahan'da çalışanlar içerisindeki oranının düşük olmasının bir diğer nedeni de Türkiye genelinde Eğitim ve Sağlık sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Bu iki sektörde çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Ardahan'da ise bu iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 3,75'nın biraz üzerindedir.

Ardahan'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 7: Ardahan'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	0	2
İmalat	91	11	102
İnşaat	399	7	406
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	225	21	246
Ulaştırma ve depolama	63	10	73
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	59	11	70
Bilgi ve iletişim	5	5	10
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	39	2	41
Eğitim	20	14	34
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	4	10
Diğer hizmet faaliyetleri	221	107	328
Genel Toplam	**1131**	**192**	**1323**

Kaynak: İPA 2015

Ardahan'da en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 57'si bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 70'i bu sektörlerde iken çalışanlarda 13 puanlık bir düşüş söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla Toptan ve Perakende Ticaret daha sonra sırası ile Eğitim, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile İmalat sektörlerindedir.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 6'da sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 6: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

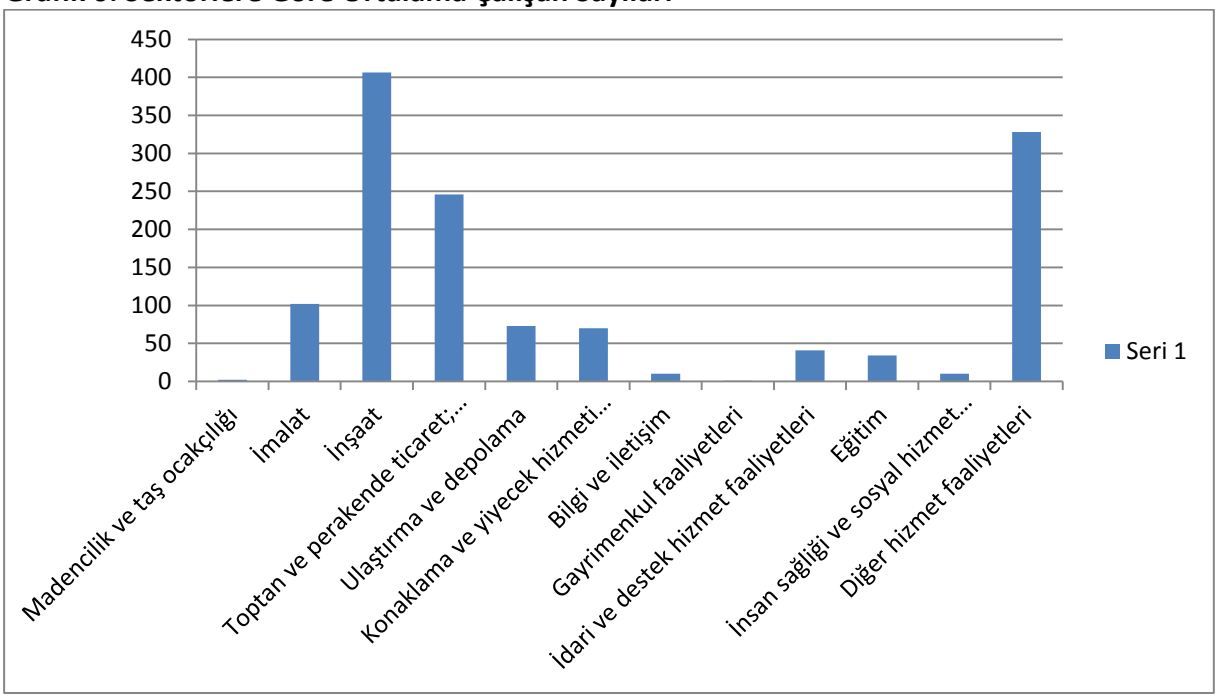

Kaynak: İPA 2015

Ardahan ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 17'dir. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Ardahan'daki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Ardahan'da ise bu üç sektör ortalamanın altındadır. Özellikle İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Ardahan'da bu sayı 9'dur. Ardahan'da ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler İnşaat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir. Ardahan'da ilk sırada yer alan

Ardahan ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı 0-14 yıl arası faaliyet gösteren işyerleridir.

Grafik 7: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

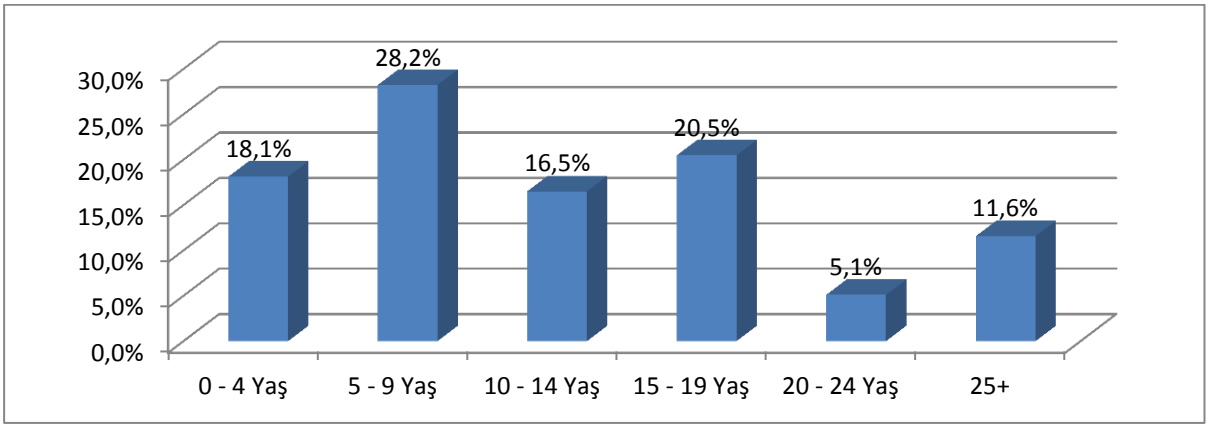

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13'tür. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Ardahan ilindeki işyerlerinin yaş grupları farklılaşmaktadır. Ardahan'daki işyerleri daha kurumsal ve uzun süredir faaliyet gösteren işyerleridir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Toptan ve perakende ticaret elemanlarındadır. Çalışanların yüzde 31,25'i bu meslek grubundadır. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır.

Tablo 8: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	14	9	23
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	190	28	218
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	221	68	289
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1	0	1
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	75	31	106
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	208	0	208
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	159	54	213
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	249	0	249
YÖNETİCİLER	14	2	16
Genel Toplam	1131	192	1323

Kaynak: İPA 2015

Ardahan ilinde çalışanların yüzde 21,81'i Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Ardahan ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline oldukça yüksektir. Ardahan'da erkeklerin yüzde 19,5'i, kadınların ise 35,4'ü nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Ardahan'da kadınların yüzde 16,15'inin, erkeklerin ise yüzde 6,63'ünün bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Grafik 8: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

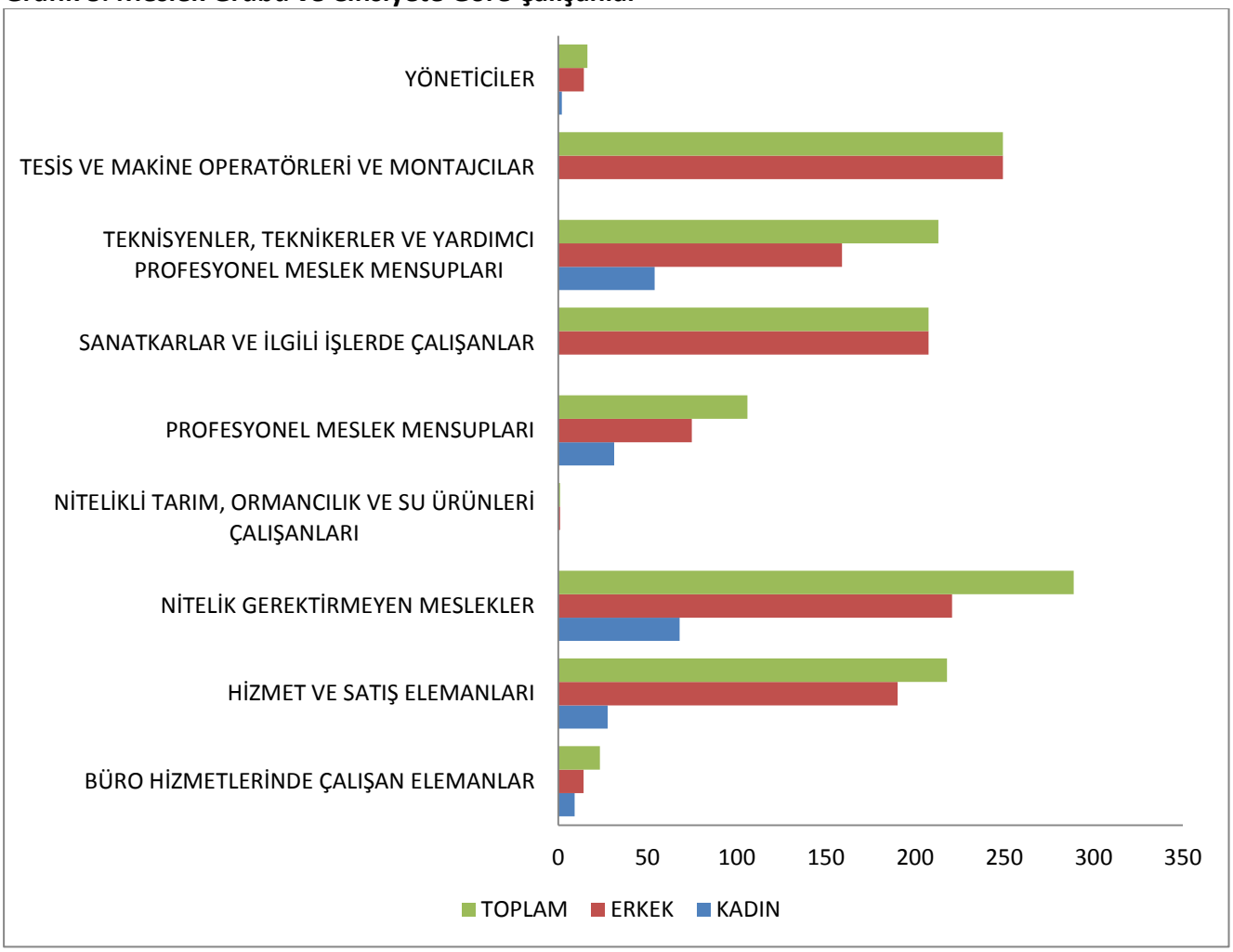

Kaynak: İPA 2015

Ardahan ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Ardahan'da kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır.

Tablo 9: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	BİLGİ İŞLEM DESTEK ELEMANI	BİLGİ İŞLEM DESTEK ELEMANI
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	KASİYER	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	BÜRO İŞÇİSİ	İNŞAAT KALFASI (GENEL)
KAMYONET ŞOFÖRÜ	MUHASEBECİ	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)	AŞÇI	KAMYONET ŞOFÖRÜ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	REYON GÖREVLİSİ	İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)
REYON GÖREVLİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)	REYON GÖREVLİSİ
AŞÇI	BULAŞIKÇI (STEVARD)	AŞÇI
SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)	TÜRKÇE ÖĞRETMENİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)

Kaynak: İPA 2015

Ardahan ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Temizlik Görevlisi mesleği görülmektedir. En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Ardahan ilinde yüzde 52'dir. Ardahan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Ardahan'daki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her iki işyerinden birine hizmet sunma imkanı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
İmalat	59,1%	14,2%
İnşaat	49,0%	18,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının	56,0%	30,5%
Ulaştırma ve depolama	50,0%	6,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	10,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	4,4%
Eğitim	100,0%	4,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	2,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	8,7%
Genel Toplam	**52,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. Bilgi ve İletişim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranları oldukça düşüktür.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Ardahan ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden düşük sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Ardahan ilinde işyerlerinin yüzde 6,4'i part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Ardahan'da part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Tablo 11: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam
İnşaat	%45,9	3	36	39
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara	%28,2	6	18	24
Ulaştırma ve depolama	%14,1	5	7	12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	%11,76	1	9	10
Genel Toplam		**15**	**70**	**85**

Kaynak: İPA 2015

Ardahan'da araştırma kapsamına giren 12 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 4 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı İnşaat sektöründedir. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 11,76'dır. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir.

Ardahan ilinde çalışanların yüzde 60'ı part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir.

Ardahan'da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 17,65'u kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Ardahan'da part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 12'dee gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 12: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Müşteri Temsilcisi, Temizlik Görevlisi ve Pazarlamacı olmuştur. Ardahan ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 17,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Ardahan ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasındadır.

Tablo 13: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	%9	3	12	15
İnşaat	%23,5	0	228	228
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	%20	0	48	48
Ulaştırma ve depolama	%16,7	2	5	7
Bilgi ve iletişim	%100	5	5	10
Genel Toplam	%17,5	10	298	308

Kaynak: İPA 2015

Ardahan iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma Bilgi ve İletişim faaliyet gösteren işyerlerinin tamamında uygulanmaktadır. Ardahan ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektörler; Bilgi ve İletişim, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Eğitim sektörlerinde Ardahan ilinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Ardahan ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 99'lar civarında iken, Türkiye'de bu oran daha düşüktür.

Ardahan ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 3,25'i kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 5'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Ardahan ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 14: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
BİLGİ İŞLEM DESTEK ELEMANI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	KAMYONET ŞOFÖRÜ	BİLGİ İŞLEM DESTEK ELEMANI
BÜRO İŞÇİSİ	İNŞAAT KALFASI (GENEL)	KAMYONET ŞOFÖRÜ
EKMEK SATIŞ ELEMANI	İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)	İNŞAAT KALFASI (GENEL)
SATIŞ ELEMANI (PERAKENDE)	BİLGİ İŞLEM DESTEK ELEMANI	İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Bilgi İşlem Destek Elemanı, Temizlik Görevlisi ve Büro İşçisi yer almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Ardahan ilinde erkeklerde Temizlik Görevlisi, Kamyonet Şoförü ve İnşaat Kalfası iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

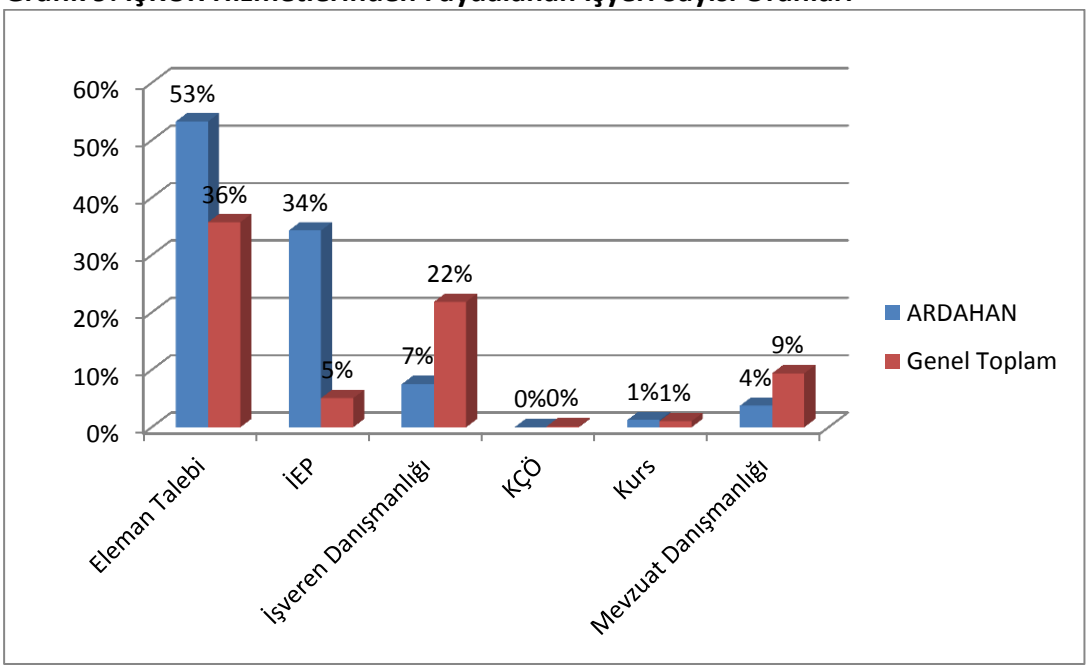

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 53 ile en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 34 ile İEP, yüzde 7 ile İşveren danışmanlığı, yüzde 4 ile mevzuat danışmanlığı programları takip etmiştir. Kısa çalışma ödeneği ve çalışanlara yönelik hizmet talepleri olmamıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Ardahan ilinde eleman talebi ve İEP Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, işveren danışmanlığında ve mevzuat danışmanlığı Türkiye genelinin oldukça altında kalınmıştır.

Ardahan ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 10 - 14 yaşa sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirine yakındır.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 10: Açık İşi Olan İşyerleri

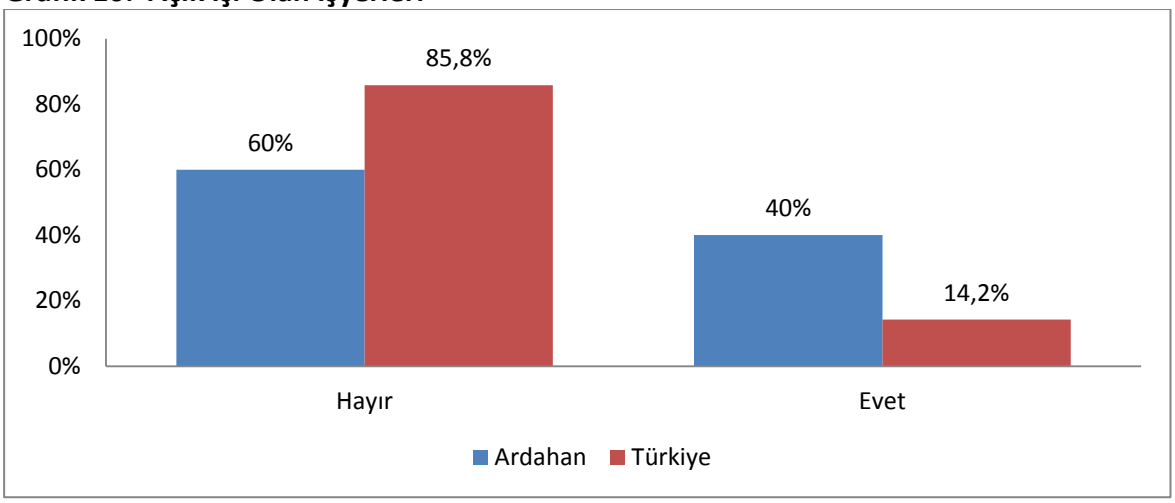

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan ilindeki işyerlerinin yüzde 40'ı açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Ardahan'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Ardahan ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 21 olarak gerçekleşmiştir.

Ardahan ilinde 80 işyerinde toplam 32 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektör	Ardahan			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1	0,8%	33%	0,6%	1,0%
İmalat	50	37,6%	33%	44,6%	2,0%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıt.	0	0,0%	0,0%	0,2%	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. Ve İyileştirme Faal.	0	0,0%	0,0%	0,1%	0,4%
İnşaat	51	38,0%	11%	7,8%	1,4%
Toptan Ve Perakende Ticaret	14	10,5%	5%	17,1%	1,8%
Ulaştırma Ve Depolama	6	4,5%	8%	3,7%	1,4%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	7	5,3%	9%	8,8%	2,1%
Bilgi Ve İletişim	2	1,5%	17%	1,0%	1,2%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,8%	0,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,6%	1,6%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0	0,0%	0,0%	3,4%	2,1%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2	1,5%	5%	6,1%	1,5%
Eğitim	0	0,0%	0,0%	1,1%	0,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	2,0%	1,1%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	0	0,0%	0,0%	0,3%	1,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	1,8%	2,7%
Genel Toplam	133	100,0%	9%	100,0%	1,7%

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan ilinde en fazla açık iş dağılımı olarak yüzde 38 ile inşaat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 37,6 ile İmalat sektörü, üçüncü olarak yüzde 10,5 ile Toptan ve perakende ticaret sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Ulaştırma Ve Depolama, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri izlemiştir.

Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş dağılımı Ardahan ili ile benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü almaktadır.

Ardahan ilinde açık iş oranı yüzde 9 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 8 puan üzerindedir. Ardahan'da sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 33 ile İmalat ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerindedir. Bunu yüzde 17 ile Bilgi ve iletişim sektörü, yüzde 11 ile İnşaat sektörü ve yüzde 9 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektörü takip etmektedir. Bu beş sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler,

üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 11'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 11: Açık işlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

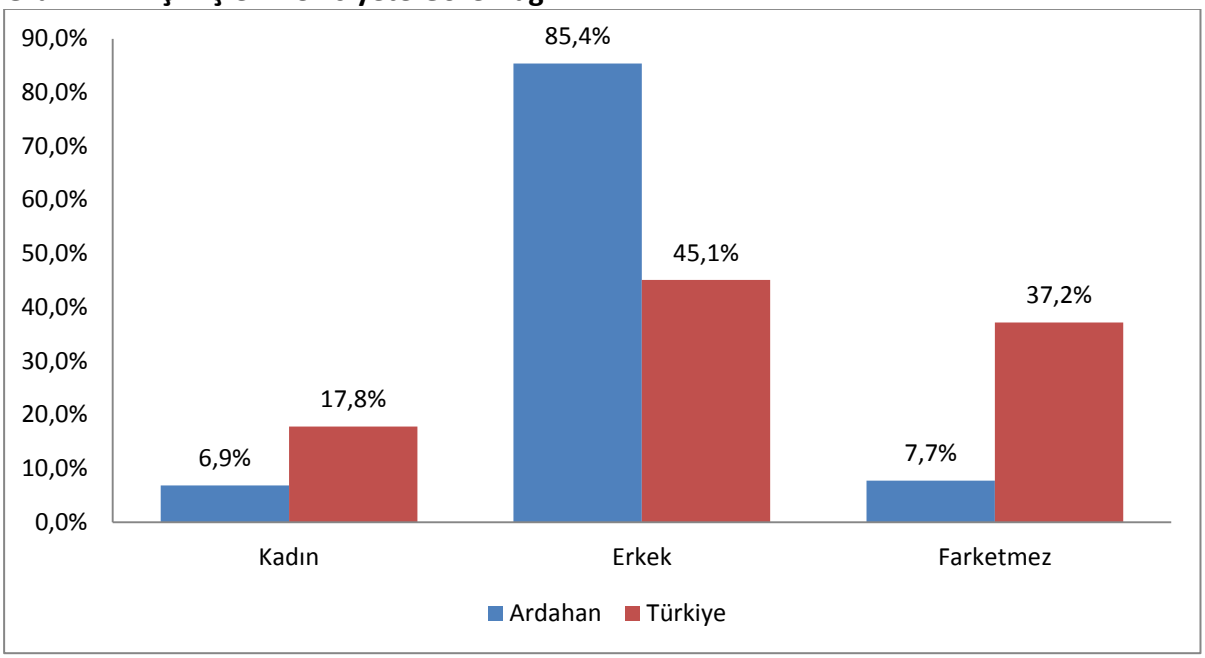

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan' da toplam açık işlerin yüzde 6,9'u için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli kadın açık iş talebinin altındadır. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 85,4 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok üstündedir. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 7,7 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Ardahan ilindeki açık işlerin çoğu için erkekler talep edilirken, Türkiye genelinde oransal olarak talep bu büyüklükte olmamıştır. Ardahan'da da, Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir. Ancak bu farklılaşma Ardahan'da daha keskindir.

Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektör	**Açık İş Verme Oranı**
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%
İmalat	70,5%
İnşaat	37,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	36,0%
Ulaştırma ve depolama	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	60,0%
Bilgi ve iletişim	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	50,0%
Genel Toplam	40,2%

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 40,2 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Ardahan'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 100 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde iken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Ardahan' da ikinci sırada yüzde 70,5 ile İmalat sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 60 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Ardahan ilinde sektörel bazda; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 12: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

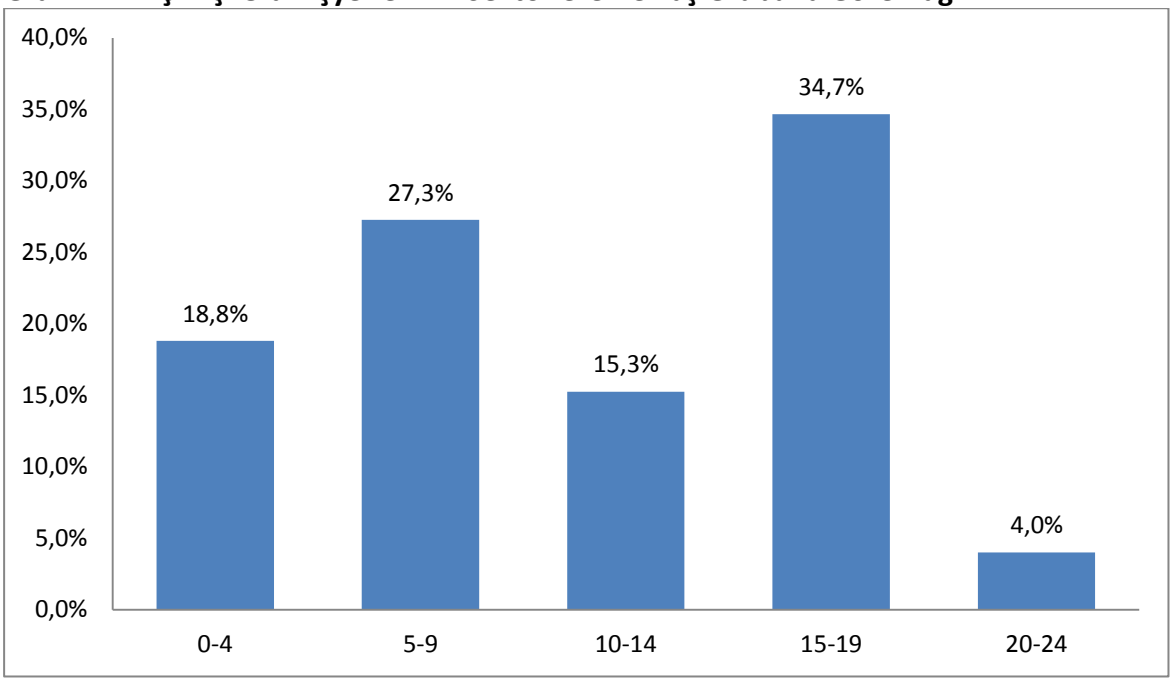

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 15-19 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 5-9 yaş grubuna sahip işyerleri ile 0-4 yaş arası işyerleri gelmektedir.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Ardahan ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 17: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	2,0%	93,5%	4,5%
İnşaat	2,1%	97,9%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	7,1%	64,3%	28,6%
Ulaştırma ve depolama	33,3%	50,0%	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	71,4%	28,6%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	6,9%	85,4%	7,7%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca bir sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark etmeyeceği görülmektedir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe cinsiyet fark etmemektedir. Bilgi ve iletişim ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri yalnızca kadın eleman talebi etmektedir. İmalat, inşaat sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Benzer şekilde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü de açık işlerde erkek eleman talep etmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe ise kadın eleman talep edilmektedir.

Ardahan'da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir.

Tablo 18: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Ardahan			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Hizmet ve Satış Elemanları	23	17,2%	9,5%	7,5%	1,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	28	21,1%	8,8%	16,7%	2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	6	4,7%	5,5%	14,9%	1,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	36	27,1%	14,8%	0,4%	1,9%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	3,0%	1,8%	7,8%	1,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	36	26,9%	12,5%	21,5%	2,2%
Genel Toplam	**133**	**100%**	**9,1%**	**100%**	**1,7%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. İkinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır. Ardahan ilinde son dönemlerde kafe, restoran, lokanta ve mağaza vb. türünde birçok işyeri açılmıştır. Dolayısıyla söz konusu piyasada açık iş talepleri de oluşmuştur. Bu sebeple hizmet ve satış elemanları talebinde artış olmuştur. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye'de ise Ardahan'ın aksine açık iş dağılımında birinci sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımından ilk iki sırada farklılık yoktur. Ardahan'da açık iş dağılımında üçüncü sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu, açık iş oranında dördüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 19: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Ardahan			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	0,0%	25,5%	25,0%	49,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	16,2%	35,1%	48,6%	17,6%	19,3%	63,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	100%	0,0%	17,0%	46,5%	36,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	21,8%	78,2%	0,0%	23,7%	41,7%	34,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	68,2%	31,8%	21,3%	27,5%	51,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	50,0%	50,0%	0,0%	12,6%	51,1%	36,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	100%	0,0%	11,0%	73,9%	15,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	18,6%	61,3%	20,2%
Yönetici	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%	22,3%	61,0%
Genel Toplam	**15,5%**	**68,4%**	**16,2%**	**17,8 %**	**45,1 %**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Ardahan ilinin açık işlerinde erkeklerin ön planda ve Türkiye ortalamasının üzerindedir. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubudur. Türkiye genelinde ise bu oran eşit seviyededir. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Hem Ardahan'da hem de Türkiye'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grupları Profesyonel meslek mensuplarıdır. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 20: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Temizlik Görevlisi	Süt Toplama İşçisi	Muhasebeci
Büro İşçisi	Peynir İmal İşçisi	Aşçı
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Beko Loder (Kazıcı – Yükleyici) Operatörü	Garson (Servis Elemanı)
Çocuk Gelişim Elemanı	Şoför – Yük Taşıma	Et ve Et Ürünleri Satış Elemanı

KAYNAK: İPA 2015

Ardahan ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Büro İşçisi ve Satış Temsilcisi / Plasiyer iken, erkeklerde Süt Toplama İşçisi, Peynir İmal İşçisi ve Beko Loder (Kazıcı – Yükleyici) Operatörü yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Muhasebeci, Aşçı ve Garson (Servis Elemanı) dır. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 13: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

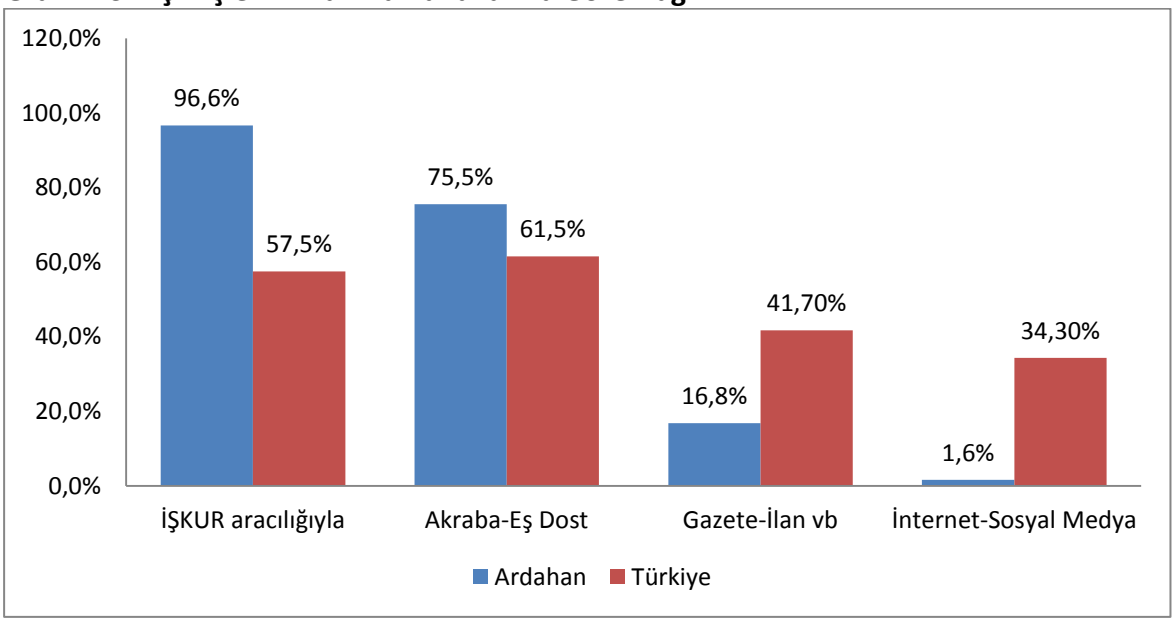

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Ardahan' da farklılıklar söz konusudur. Ardahan ilinde arama kanalı olarak birinci sırada İŞKUR aracılığıyla yer alırken bunu sırasıyla Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb. ve İnternet-Sosyal Medya takip etmektedir. Türkiye genelinde ise ilk sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR aracılığıyla, Gazete-İlan vb. ve İnternet-Sosyal Medya takip etmektedir.

Tablo 21: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Ardahan			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	95,0%	3,0%	2,0%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	91,0%	9,0%	0,0%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	100%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	97,5%	0,8%	1,7%	70,4%	12,3%	17,3%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	56,7%	21,6%	21,7%
Genel Toplam	**94,6%**	**2,3%**	**3,1%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde hem Türkiye genelinde hem de Ardahan'da Arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 22: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Ardahan			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	100%	71,6%	100%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	33,0%	15,2%	20,7%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	1,9%	0,0%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	78,0%	98,2%	100%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	13,4%	28,2%	58,4%
Toplam	6,7%	84,9%	7,5%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak İŞKUR arama kanalı ile hem Ardahan'da hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Ardahan' da Özel İstihdam Büroları kullanılmazken Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği en çok özel istihdam bürolarının kullanıldığı bildirilmiştir. Ardahan' da cinsiyet farkı olmaksızın en çok kullanılan arama kanalları Akraba-Eş Dost ve İŞKUR aracılığıyla arama kanallarıdır.

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Ardahan'da 133 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Bedensel Yeterlilik becerisi sonrasında ise Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama, Hesap Yapabilme ile Bilgisayar Kullanımı gelmektedir. Yabancı Dil Becerisi Ardahan ilindeki hiçbir açık işte tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Fiziksel ve Bedensel Yeterliliktir. Erkeklerde diğer öncelikli beceriler sırayla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi gelmektedir. Fark etmez eleman talebinde bu öncelik Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe şeklindedir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin İletişim ve İfade Yeteneği gelirken bunu Takım Çalışması, Bilgisayar Kullanımı, Satış ve Pazarlama Becerisi ve Sorun Çözme ve. Garson, Satış Elemanı vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de Fiziki ve İnisiyatif Alabilme takip etmektedir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik becerisi en çok Sanatkarlar ve İlgili işlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek guruplarında görülürken bunu Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları takip etmektedir. En çok beceri dağılımına sahip Hizmet ve Satış Elemanları ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 10 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur.

En fazla açık iş olan Peynir İmal İşçisi ve Süt Toplama İşçisi mesleklerinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Ardahan genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri " Fiziki ve Bedensel Yeterlilik " ikinci sırada " Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe " tir. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması olup

Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. Gazete-İlan vb. arama kanalında öne çıkan beceri ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Ardahan ilindeki işyerlerinin yüzde 12,60'ı eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Ardahan ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta sıkıntı çekmemektedir.

Grafik 14: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

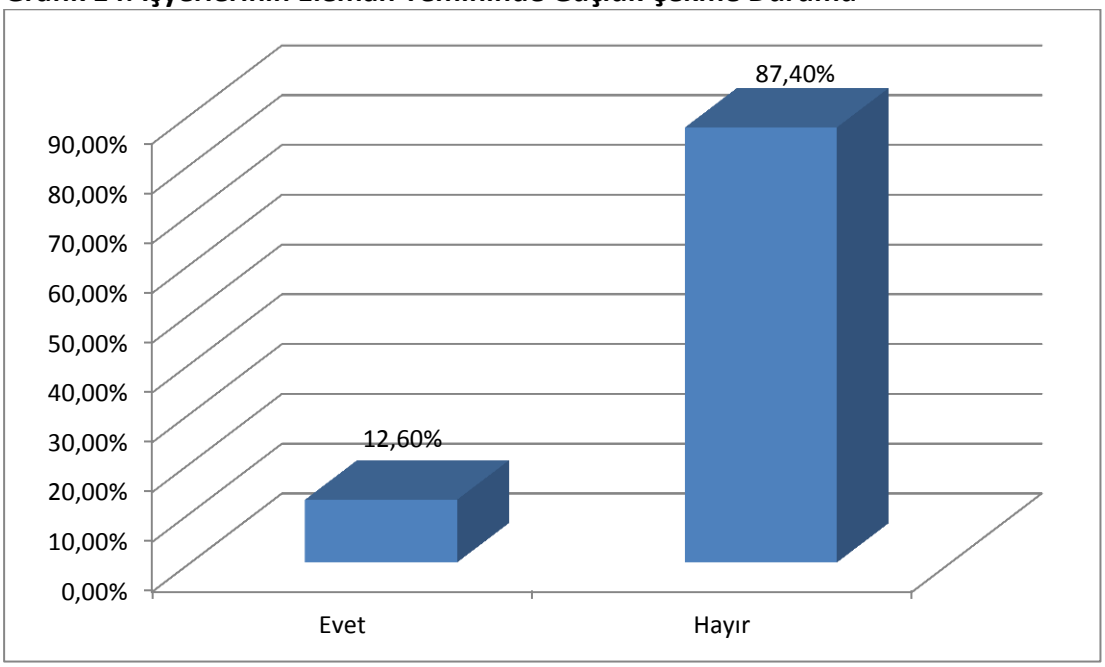

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 12,60'ının aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Ardahan ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyum olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmemektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Ardahan ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri hizmet ve satış elemanları sektöründedir. Bu sektörü sırası ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar sektörleri izlemektedir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir.

Tablo 23: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014			2015		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
İmalat	12	7	58,3%	11	8	79,5%
İnşaat	21	6	28,2%	17	8	50,0%
Toptan ve perakende ticaret	26	14	52,0%	25	11	44,0%
Ulaştırma ve depolama	6	3	50,0%	6	2	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6	6	100,0%	5	5	100,0%
Bilgi ve iletişim	1	1	100,0%	1	1	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	1	100,0%	0	0	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	2	66,7%	2	1	50,0%
Eğitim	2	2	100,0%	2	0	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	1	100,0%	1	1	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	2	25,0%	8	2	25,0%
Genel Toplam	94	45	47,50%	80	40	50,3%

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 14 eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında azalış gerçekleşmiştir.

2014 yılı İPA çalışmasında Ardahan'daki işyerlerinin yüzde 47,5'inin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 2 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın yaklaşık 3 puanlık bir artışla yüzde 50,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın fazla olmadığı görülmektedir.

Ardahan'da geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı artmıştır ve Türkiye geneli oranının oldukça üzerindedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	45	23
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	27	28
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	2	
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	12	6
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	33	36
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	17	4
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	30	36
Genel Toplam	166	133

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde 45 kişi ile hizmet ve satış elemanı meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı 33 kişi ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, 30 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu takip etmektedir.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerde elemen temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 25: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
AŞÇI	12%
SÜT TOPLAMA İŞÇİSİ	6,75%
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	6,5%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	5,4%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	5,4%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	4,7%
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	4,2%
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	4,15%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	3,24%
DİĞER	47,66%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Aşçı mesleği yüzde 12'lik payla ilk sırada yer almaktadır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 15: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

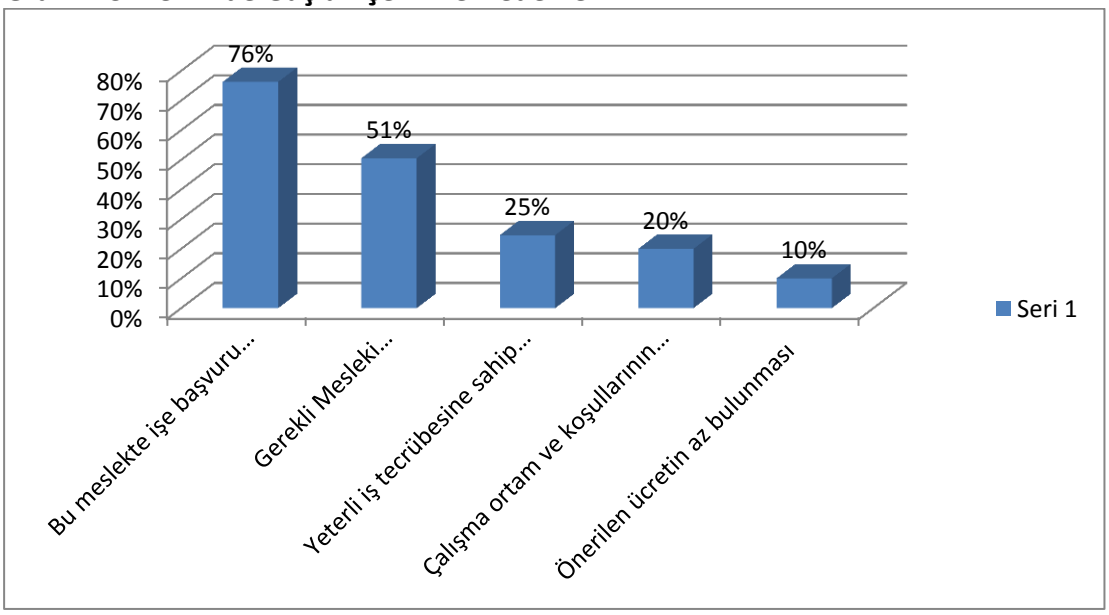

Kaynak:

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de gösterilmiştir. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "bu meslekte işe başvuru yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2015 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 76'sı söz konusu nedeni işaretlemiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenlerden ikincisi gerekli mesleki beceriye ve niteliğe sahip eleman bulunmamasıdır.

Grafik 16: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

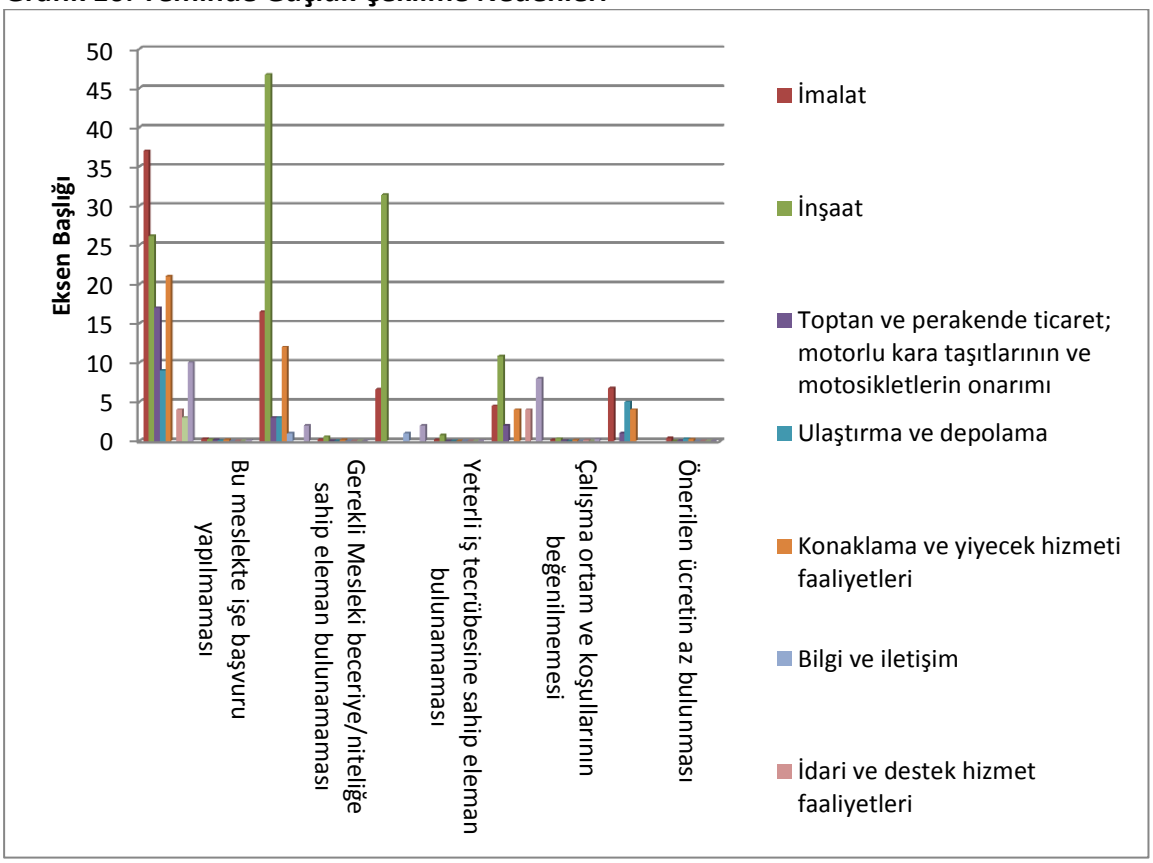

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, imalat, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Gerekli Mesleki Beceriyi/Niteliği Sahip Eleman Bulunamaması" nedenleri takip etmektedir.

Tablo 26: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması
AŞÇI	13%	10%	0%	24%	31%
SÜT TOPLAMA İŞÇİSİ	9%	0%	0%	0%	34%
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	9%	13%	26%	33%	0%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	4%	7%	11%	0%	0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	7%	2%	0%	6%	30%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	6%	0%	0%	0%	0%
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	5%	1%	0%	18%	0%
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	0%	6%	13%	0%	0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	2%	6%	10%	0%	0%
DİĞER	**45%**	**55%**	**40%**	**19%**	**5%**

Kaynak: İPA 2015

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Aşçı mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ve Önerilen Ücretin Beğenilmemesi olarak yansımıştır.. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

Aşçı, Süt Toplama İşçisi ve Garson(Servis Elemanı) mesleklerinde güçlük çekilmesinin ortak nedeni Önerilen Ücretin Az Bulunması olarak görülmektedir.

Tablo 27: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	45%	55%
İEP	37%	63%
İşveren Danışmanlığı	0	100%
Kurs	100%	0
Mevzuat Danışmanlığı	33%	67%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet işveren danışmanlığı programlarıdır.

Ardahan ilinde işyerlerinin yüzde 45'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 67'ü mevzuat danışmanlığı yapılmaktadır.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 28: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İnşaat	69	17%
Diğer hizmet faaliyetleri	33	10%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin	6	2%
İmalat	0	0%
Ulaştırma ve depolama	12	16%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12	17%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	67	163%
Eğitim	0	0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0%
Bilgi ve iletişim	-2	-20%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0%
Genel Toplam	197	15%

Kaynak: İPA 2015

Ardahan'da inşaat, diğer hizmet faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek faaliyetleri, idari ve destek hizmet olmak üzere sektör geneldeki artış görülmektedir.

Bunun yanı sıra idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe yüzde 163 oranında 67 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 17'lik bir oranla bu sektörü İnşaat sektörü takip etmektedir ki burada da 197 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle geleceğe dair daha pozitif bir bakış açısı oluşmuştur.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Ardahan ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 29: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	197	14,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	74	25,6%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	48	19,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	16	7,3%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	-1	-0,5%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	60	29,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2	1,9%
YÖNETİCİLER	-2	-9,3%
TOPLAM	197	14,9%

Kaynak: İPA 2015

Ardahan'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 197 kişilik istihdam artışı beklentisiyle nitelik gerektirmeyen meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, profesyonel meslek mensupları meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda sıralamanın yüzde 29'luk oranında sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu için ise yüzde 25,6 ile hizmet ve satış elemanları oranı ise yüzde 19,4'tür.

En düşük artışın beklendiği yöneticiler meslek grubunda ise 2 kişilik düşüş yüzde 9,3'lük bir dilime tekabül etmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Ardahan'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörün İnşaat olması meslek gruplarında kendini göstermiş ve nitelik gerektirmeyen meslekleri en üst sıralara taşımıştır.

Tablo 30: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
İNŞAAT KALIPÇISI (AHŞAP)	ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)
DİĞER MOBİLYACILAR VE İLGİLİ İŞÇİLER	OTO BAKIM-ONARIMCISI (OTO MEKANİKERİ)
SIVACI	ELEKTRİKÇİ (GENEL)
FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	AŞÇI YARDIMCISI
SIHHİ TESİSATÇI/ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI	USTABAŞI/POSTABAŞI/FORMEN/ATÖLYE SORUMLUSU
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	KEBAP USTASI
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	PSİKOLOG
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	GARSON (SERVİS ELEMANI)

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde İnşaat sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla eğitim gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır.

SONUÇ

Dünya da küreselleşme ile beraber ortaya çıkan değişimler işgücü piyasalarını da önemli oranda etkilemiş, özellikle son yirmi yılda işsizlik ve istihdam sorununun giderek arttığı gözlenmiştir. Bu durum işsizliği azaltmayı ve istihdamı arttırmayı amaçlayan politikaların önemini arttırmıştır.

Ülkemizde işsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik çalışmalara son yıllarda önem verilmiş, daha etkin politikalar uygulanmaya başlanmıştır. Ardahan ilinin İşgücü Piyasası Analizinin yapıldığı bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmış ve yapılan değerlendirmeler sonucunda çeşitli öneriler sunulmuştur.

Ardahan İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun amacı İşgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Ardahan ili genelinde 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında 80 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. Sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüş işyerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Dolayısıyla Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamaları, 1-9 kişi çalıştıran bazı işyerlerini kapsamıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır. Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

2015 (OCAK-HAZİRAN) döneminde Ardahan Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünde İşbaşı eğitim programı çerçevesinde; 134 farklı programda toplam 141 kişi bu programdan yararlandırılmış ve bu kişilere mesleki eğitimin yanında mesleki deneyim de kazandırılmıştır. Yine 2015 yılının ilk altı ayında 130 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır.

Ardahan'daki sektörlerin büyük çoğunluğunu genç işletmeler oluşturmaktadır. 23 tane işletme 5-9 yıllık, 15 tane işletme 0-4 yıllık işletmelerdir. 25 yıl ve üzeri faaliyet gösteren işletme sayısı 9'dur. Ardahan ili genelinde istihdamın % 77,5'ini erkekler oluştururken, % 12,5'sini ise kadınlar oluşturmaktadır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Ardahan ili özelinde toptan ve perakende ticaret, inşaat ve imalat sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. 2015 Türkiye işgücü piyasası araştırmasında Ardahan'da açık iş oranı %9,1 olarak ölçülmüştür. Başka bir deyişle Ardahan'da ki işletmelerin her 100 iş pozisyonunun 91 i dolu 9 kişilik pozisyonu boştur.

Meslek grupları olarak açık işlere bakıldığında ise Ardahan ilinde işgücü talebinin nitelik gerektirmeyen meslekler, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, hizmet ve satış elemanları meslek gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu mesleklere hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu durumda Ardahan ilinde işgücü talebi açısından, işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

2015 yılı İşgücü Piyasası Talep Araştırması bilgi formunda işverenlere yöneltilen yabancı ortaklığı, ihracat yapan, part time çalışma yapan, mevsimlik işçi çalıştıran, servis ve kreş imkânı olan işverenlerin sayısı çok az veya hiç olmadığı için analiz raporunda bu bilgilere ve verilere yer verilmemiştir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Ardahan' da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

Ardahan'da ki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Ardahan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü:

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı.
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalı.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

2

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767

ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354

MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890

ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri

M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İ}ş\text{g}\ddot{u}c\ddot{u} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ş sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü

bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet

sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık iş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	15 Haziran 2015 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	15 Haziran 2015 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.722	83.891	3	3.295	4.329	0,1%	5,2%
İmalat	50.592	2.509.857	979	111.361	115.110	2,4%	4,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	676	37.222		384	308	0,0%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	498	31.312	6	377	1.271	0,6%	4,1%
İnşaat	37.791	832.881	319	34.347	60.506	1,5%	7,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46.693	1.119.724	499	48.979	55.307	1,7%	4,9%

Ulaştırma ve depolama	11.428	324.949	58	9.957	9.754	0,7%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12.594	540.430	183	21.918	540.430	3,8%	2,9%
Bilgi ve iletişim	2.722	102.669	43	3.631	5.413	3,6%	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.962	189.181	20	1.305	7.353	3,0%	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.514	37.515	37	1.452	1.797	3,0%	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9.638	196.305	44	8.630	9.490	1,7%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8.066	546.251	104	18.839	59.204	1,0%	10,8%
Eğitim	5.712	190.977	44	4.027	992	1,0%	0,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.171	191.334	90	7.960	9.343	1,6%	4,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	849	23.694	8	833	698	1,1%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	4.278	90.551	39	5.408	4.987	1,8%	5,5%
Genel Toplam	**200.906**	**7.049.691**	**2.476**	**282.704**	**361.764**	**1,8%**	**5,1%**

EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri ARDAHAN

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için

tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kağıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Ardahan ilinde 5 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 4 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 4 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Ardahan ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 4 işyerine soru kâğıdı uygulanmış olup en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olup daha sonra sırası ile Mesleki, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve İmalat sektörleri gelmektedir.

Tablo 1 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve Perakende Ticaret	2	5	0	5
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	5	0	5
İmalat	1	1	1	2
Toplam	4	11	1	12

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 3 tanesinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 12 kişi çalışmaktadır. Söz konusu işyerlerinde çalışanların yaklaşık yüzde 9'u kadın, yüzde 91'i erkektir. En fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörleridir.

4 işyerinden 1 tanesinde 1 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık iş olan meslek ise Sekreter'dir.

Toplamda 2 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslekler Garson (Servis Elemanı) ile Bankacılık ve Sigortacılık Meslek Elemanı mesleklerindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 100 oranında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından ve yüzde 100 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. İlgili meslekte eleman bulunamaması, işyerinde vardiyalı çalışma olması, çalışma ortam ve koşullarının uygun olmaması, temininde güçlük çekilen mesleklerin nedeni olarak tercih edilmemiştir.

Ardahan ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artacağı tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 8,3 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 2 İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Garson (Servis Elemanı)	1	Şoför (Yolcu Taşıma)	1
Kasiyer	1		

Kaynak: İPA 2015

İstihdam artışı beklenen meslekler Garson (Servis Elemanı), ve Kasiyer meslekleridir.